

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 3

Lýsingarprísir fyri min: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Mánadagin 19. januar 1955

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

28. árg.

Sáttmálatíngingarnar:

IKKI ONGAR VÓNIR- MEN EINKI ÚRSLIT ENN.

I viðtalu við SOSIALIN í gjár fyrrapartin segði Erl. Patursson, at sáttmálasamráðingarnar byrjaðu í farnu viku hósdagin kl. 3. Síðan hevur verið hildið áfram hvønn dag. Í nátt slitaðu samráðingarnar kl. 4 og verða upp aftur tíknar í dag kl. 1½.

Til viðgerðar hava verið allir sáttmálarnir. Bæði partar hava havt uppskot frammi um sáttmálabroytingar — reiðararnir til tað verra fyri fiskimenn, og fiskimannafelagið til tað betra.

Viðgjördir eru eisini spurningarnir um minstuløn ella mánaðalon, forskot, fiskaprísir — eisini prísirnir í Grønlandi.

Úrslitini av stóðu partanna í hesum málum eru fyrribils ikki almannakunnug.

Avgjørt er at halda áfram við samráðingunum, hagar til eitt úrslit er fingið, og heldur formaðurin, at tað ikki eru heilt ongar vónir.

At søkarmálið verður endaliga loyst er ein treyt fyri semju. Hetta mál kemur til viðgerðar, tá ið sáttmálaspurningarnir eru loystir. Reiðararnir, ið hava uppskot um at lata peningin í grunnin fyri óarbeiðsforar fiskimenn.

ELLISRENTAN

- Tað er veruleiki
- at sambandsmenn í mong ár einki vildu gera við hetta mál fyri tey gomlu, uttan at seta í tingins gerðabók: »SAGEN UDSÆTTES TIL NÆSTE AAR«.
 - at tað ikki kom gongd á ellisrentumálið fyrr enn javnaðarmenn komu á ting.
 - at javnaðarmenn vildu hava, at tey gomlu skuldu fáa somu ellisrentu sum fólk úti á landinum í Danmark.
 - at sambandsmenn og aðrir afturhaldsmenn feldu uppskot javnaðarmanna og gjøgnumfordu eina krypsrentu, ið bert fá vóru borin til at njóta av.
 - at javnaðarmenn lögdu fyrri, tá ið tað galt um at fáa núverandi ellisrentuskipan. Hetta varð gjørt við, at sambandsmenn sáttmálabundu seg at bota um sosiala forsoorgina, tá ið fyrsta landsstýri varð sett.
 - at javnaðarmenn framvegis berast fyrri einari betri og meira fullkomnari sosialari forsoorg — m. a. fyrri einari fólkatrygging, ið umfatar allar landsins íbúgar.

Danski javnaðarflokkurin umfatar nú 1300 feløg við 290.000 limum. 16 — 20.000 flokksálimenn hava í hondum felags og flokksarbeiðið kring um landið.

verða óivað at leggja spurningin fyrri aftur á aðalfundi. Fiskimannafelagið sigur seg ikki vilja gjalda peningin.

I gjár var varasemingsmaðurin Jóannes Rasmussen við á fundi. Hetta er tó ikki tað sama sum, at hann beinleiðis er komin upp í leikin. Tað kann hann, sambært semingslógini, ikki koma fyrr enn realitetstíngingarnar partanna millum eru endaðar.

At tingið verður at koma upp í er eingin ivi um; men um tingið verður samankalla ella partarnir einans fara út í Tinganes, er óvist enn.

RICHARD JACOBSEN sóknarstýrisformaður.

Javnaðartingmaður Rikard Jacobsen er vorðin sóknarstýrisformaður í Klakksvík. Næstformaður er Viggo Jensen, ið varð valdur á sama lista sum Rikard. Hákon Djurhuus, landsstýrismaður mótti ikki á hesum fundi; heldur ikki næsti maður hansara, ið ætlandi verður at taka við í staðin fyri Hákon, tá ið landsstýrismenn vanligu ikki skulu hava onnur almenn störv.

3 tey størstu plássini hava nú javna-

Oskar fer - Einar aftur.

Partamenn okkara í Noreg hava bytt eitt sindur um uppá stjórnarressurnar. Forsetisráðharrin Oskar Torp hevur lagt frá sær. Stórtingsforsetin, fyrr. forsetisráðharrin, Einar Gerhardsen, er aftur komin í sín gamla sess, sum hann hevði frá 1945 til 1951. Skifti verður eisini í øðrum ráðharrasessum.

Vit nýskja partamanninum Einari góða eydna við starvinum.

Ein söla.

Westward Ho seldi í Aberdeen mánadagin 434 ks. fyri 1359 stp. Vilhelmína er á veg til marknaðin, fullfermd av bátafiski úr Vági.

Smiril

fer nú at vera liðugur frá Skipasmiðjuni og fer ætlandi aftur í sigling um mánaskiftið, tá ið siglingarloyst við hjá Ternuni gongur út 1. februar, hagar til tað varð longt fyrri stuttum. Ternan skal hava høvuðseftirlit.

Motorur

Ein »Vänere« 20 hk. motorur við spæli, vælegnaður til eina slupp, verður seldur.

P.J. HARGAFELLI

v. Óla Nolsøe.

Tvøroyri.

Rekordár.

Hóast valutatrupulleikar eydnaðist tað dansku javnaðarstjórnini at gera 1954 til eitt rekordár bæði hvat arbeiði og framleiðslu viðvíkir. Um hesi viðurskipti sigur Hødtoft, forsetisráðharrin:

»Vil ein hava eina samna mynd av viðurskiptum fólksins í 1954, so er hon at finna í tí avgjorda veruleika, at hetta var eitt rekord ár, bæði hvat framleiðslu og arbeiði viðvíkir. Ja, neyvan nakar vil nokta, at livitilstandi danska fólksins — sum heild tikið — í 1954 — hava verið hægri enn nakrantíð áður. Vil ein so meta virðið av einum ári eftir teimum korum, ið fólkið hevur haft — og fyrri mæ er MENNISKJAN

aðarborgarstjóra — Havn, Klakksvík og Tvøroyri.

450 manns til Íslands?

Farnir tí Íslands eru nú 180 manns. Við Drottningini leygdagin fara so nokvur sum sleppa umborð — einir 130 manns. Umboðsmaður Íslendinga her sigur, at teir rokna við at vilja hava í alt 450 manns; men so nógvir hava ikki tekið seg enn. Hetta eru ógilig töl — einar 15 trolaramanningar.

Eitt úrslit av 4 ára vanstýri.

339.400 kr. í bót.

Seinasta vár legði stórus partur av havnaarbeiðarunum í Svøríki niður arbeiði — gjordu verkfall. Verkfallið var ólógligt. Meginparturin av arbeiðarunum fóru tí aftur í arbeiði beinan vegin; men eisini nógvir hildu áfram við ólógliga verkfallinum, 12 av fakfeløgnum, ið hetta gjørdur, eru nú dømd av fasta gerðarættinum.

Bótin varð 339.400 kr. Av hesum fingi havnaarbeiðararnir í Göteborg 165.000 og teir í Stockholm 45.000.

Ikkj allir arbeiðarar luttóku í verkfallinum, og fellur tí bótin eitt sindur ymisk. Í Göteborg skulu fastarbeiðandi gjalda 175 kr. hvør; meðan aðrir skulu gjalda 75 kr. hvør. Aðrastaðni skulu teir t. d. gjalda 50 kr. hvør fyrri hvørjar 6 tímar teir hava verið í verkfalli.

Drottningin fór úr Keypmannahavn í gjár og verður ætlandi her friggjadagin.

Frá 1. febr. verður Drottningin at sigla á Klakksvík. Umboðsmaður verður Jóhannes úr Hvalvík.

Kvinnufelagið ætlat at halda ársveitslu í hesum mánaðinum.

miðdepulin — so var 1954 eitt gott ár.

Viðari segði Hødtoft, at javnaðarstjórnin, hóast figgjarligar trupulleikar, orsakaðir av valutastøðuni — ikki vildi avskriva nøkur av sínum reformarbeiðum á tí sosiala, menningarliga og mentunarliga økinum.

Kavaveðrið.

Tað fer nú at vera tvívíðskifti, eifan tað tók til at kava. Kavarok og jarðrok hava nú gjørt fannirnar rættiliga stórar um alt landið.

Kavin og so almikið óveður hevur nógvastaðni steðgað allari ferðalu. Í Havn hevur borið litið til at koyrt hesar seinasta dagarnar — eisini bukkukoyringin er steðgað. Í Klakksvík er lagstur nógv meira kavi enn t. d. í Havn, men har hevur kavaplógvinn verið í virkseini, so akfórini hava ikki verið stórvægis jarnaði. Mánadagin var so ringt bæði á Tvøroyri og Vági, at tað illa var farandi húsanna millum. Ternan hatti sær ikki suður henda dagin.

Mánanáttina buldraði toran ógiliga suðuri á landinum; men gjörði tó skjótt av.

Fagurt var sólskinid í Havn í gjár fyrrapartin, men í góðveðrinum vóru tó 6 kuldastig. Vatnтрој er allastaðni.

Á Tvøroyri var veðrið av tí besta í gjár.

Nú fer rættiliga at bíla hjá seyðinum.

Lærarasetanir.

Á skúlastjórnarfundi hin 12. januar hevur stjórnin tikið stóðu til hesi leyslustu störv:

KOLLAFFJØRD: Settur lærari: Jóhan A. Ellenderson, úr Hvalba.

EIDÍ: Bert ein umsókn. Embætið lýst leyst av nýggjum.

HALDÓRSVÍK: Settur lærari: H. D. Matras av Kirkju.

VIÐAREIDÍ: Embætið lýst leyst av nýggjum.

MIKLADAL-TRÖLLANES: Settur lærari: Villi Sørensen av Viðareiði.

KLAKKSVÍK (tímalæraraembæti): Settur lærari: Ovi Frederiksen úr Klakksvík.

Ung og lívsfrísk.

Evnini til sjálvsgranskning og endurnýggjan eru ein lívstreyt fyri eina röslu við høgum høgusjónum og stórum uppgávum. Har eru mál, ið stóðugt mugu kannast, og virkishátturin má alla tíð vera samsvarandi støðuna, sum hon er í lotuni. Aðalmálið má ongantíð stækka úr eygsjón.

Ung má sosialistiska røsla okkara altíð vera.

Ung, djorv og lívsfrísk.

Tað vil gera hana óvinnuliga og sigursvísa undir øllum umstøðum.

Skrivstovugenta.

sum dugir alt vanligt skrivstovuvarbeiði fer pláss á býráðsskrivstovu 1. febr.

Skrivlig umsókn má vera býráðnum í hendi 25. januar í seinasta lagi.

TÓRSHAVNAR BÝRÁÐ